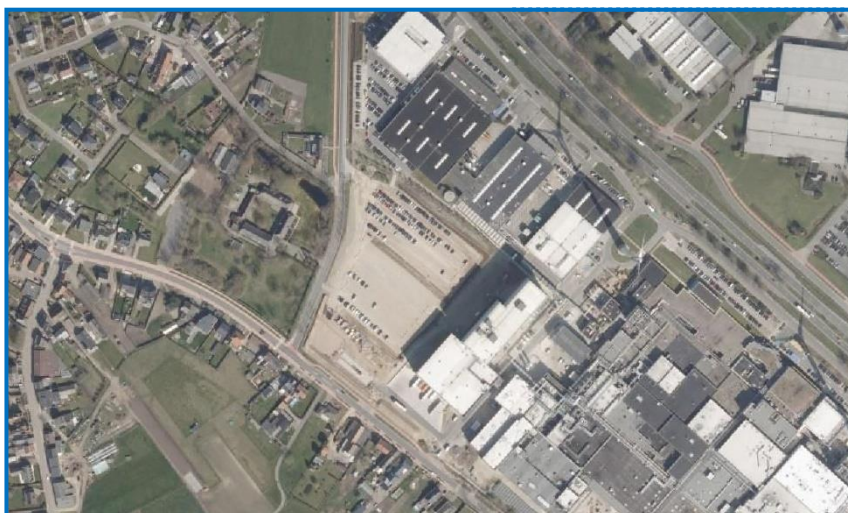

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

ARCHEOLOGIENOTA: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

PUURS, LICHTERSTRAAT – A. MEERSMANSDREEF

A. DEVROE
JUNI 2022

COLOFON

Project

Archeologienota – Puurs, Lichterstraat – A. Meersmansdreef

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv
Schaapsweg 106
3550 Heusden-Zolder
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkende archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2022 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Gemotiveerd advies	1

1. GEMOTIVEERD ADVIES

Het projectgebied ligt ten zuidoosten van Puurs, ten westen van Willebroek. In het zuiden grenst het projectgebied aan de Lichterstraat, in het westen aan de A. Meersmansdreef en in het oosten aan de Transversaleweg. Ter hoogte van het westelijks deel van het projectgebied is een parking gelegen met in het zuiden een gebouw. Het oostelijke deel is bebouwd en verhard.

Het projectgebied ligt in een licht heuvelachtig gebied. Op ca. 35 m ten noorden loopt de Moerloop, op ca. 335 m ten westen een zijtak van de Molenbeek en op ca. 1 km ten westen de Molenbeek zelf. De Grote Molenbeek stroomt op ca. 1,7 km ten noorden van het projectgebied. De Rupel stroomt op ca. 3,8 km ten noordoosten van het projectgebied. Het projectgebied zelf omvat matig droge tot matig natte bodems. De bodem wordt deels gekenmerkt door een plaggendek en in bepaalde zones zou ook een podzol aanwezig zijn.

De afwezigheid van een gradiëntzone of waterlopen in de nabijheid zorgt ervoor dat het archeologisch potentieel voor steentijdsites eerder als laag wordt ingeschat.

Met de introductie van de landbouw werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mens. De oudste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden en moesten bovendien goed ontwaterd zijn. In dit opzicht is de vermoedelijke aanwezigheid van een plaggendek betekenisvol. Deze zogenaamde plaggenbodems liggen vanouds op de meest vruchtbare en goed bewerkbare gronden. De akkergebieden werden door eeuwenlange plaggenbemesting met een dik humeus dek opgehoogd.

Het projectgebied is deels gelegen ter hoogte van dergelijke plaggenbodem. Er is dan ook een potentie op de aanwezigheid van sporen en vondsten vanaf de pre-/protohistorie tot in de middeleeuwen. In de omgeving werd reeds al heel wat archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit leverde verschillende sites op uit de metaaltijden en Romeinse periode en de middeleeuwen. Deze bevinden zich meestal wel op de iets hoger gelegen delen van het landschap, maar liggen bodemkundig gezien wel op gelijkaardige bodemtypes. De aanwezigheid van het kasteel in het noorden wijst op een archeologische site die teruggaat tot minstens de Nieuwe Tijd. Het archeologisch potentieel voor deze periodes kan dan ook als middelmatig tot hoog worden beschouwd.

Het landschappelijk bodemonderzoek in de westelijke zone toonde aan dat in het uiterste zuidwesten een verstoorde bodemopbouw waargenomen kon worden, waarbij de grond sterk geroerd werd tot in de C-horizont. In het noordoostelijke deel bleek de bodem beter bewaard te zijn, waarbij bij de bouw eerst opgehoogd werd bovenop het maaiveldniveau. Tijdens de aanleg van enkele proefputten werd bovendien hoogstwaarschijnlijk de gracht van het kasteel aangesneden. Op basis van het geofysisch onderzoek kon vastgesteld worden dat zowel de funderingen van het kasteel als de grachten nog aanwezig zijn. Voor de oostelijke zone is de gaafheid niet gekend. In hoeverre de bouw van het industriegebouw en de aanleg van de verharding de ondergrond verstoort is onduidelijk. Indien het terrein werd opgehoogd bleef de verstoring mogelijk binnen dit ophogingspakket.

Ter hoogte van het projectgebied wordt een nieuw gebouw met nieuwe wegenis en enkele bijgebouwen voorzien. De omgevingsvergunning kadert in het Covid nooddecreet. Het nieuwe gebouw en de aanleg van de taluds (incl. infiltratiebekkens) zijn in uitvoering. De bodemingrepen zijn hier dus reeds gebeurd. De wegenis, noodgroepen en stikstoftanken dienen nog uitgevoerd te worden. Voor de aanleg van de wegenis blijft men binnen de opbouw van de bestaande parking en zullen dus geen bijkomende bodemingrepen gebeuren. Ook voor de wegenis op het oostelijk perceel kan men er van uit gaan dat de toekomstige verstoring min of meer gelijk zal zijn aan de bestaande,

zeker gezien de vermoedelijke ophoging. Voor de bouw van de twee noodgroepen zullen enkel de twee kelders (elk met een oppervlakte van 36m²) dieper gaan als de opbouw van de parking en het archeologisch niveau verstoren. Het gaat echter om zeer lokale en beperkte bodemingrepen. Voor de aanleg van de twee stikstoftanken is onduidelijk of deze het archeologisch niveau zullen verstoren. Aangezien men in deze zone ophogingen verwacht blijft de bodemingreep vermoedelijk binnen de verstoring. Het gaat hier bovendien ook om lokale en beperkte bodemingrepen (ca. 300 m² en 500 m²).

Aangezien bepaalde bodemingrepen reeds uitgevoerd werden, andere bodemingrepen binnen de opbouw van de huidige parking blijven en het archeologisch niveau dus bewaard blijft en nog andere bodemingrepen mogelijk het archeologisch niveau verstoren maar zeer lokaal en beperkt zijn qua oppervlakte is bijkomend onderzoek niet nuttig gezien de beperkte kenniswinst. Er wordt dan ook geadviseerd geen bijkomend onderzoek uit te voeren.